

Szakkun- képzés

Az V. ötéves terv időszakában a felvehető szakkun-
kástanulók számát 280—290
ezer között, az első évfolya-
mok felvételi létszámát
évenként átlagosan 57 ezer
körül tervezték. Az 1976. évi
felvételi létszámra vonat-
kozó tervjavaslatokat a me-
gyei (fővárosi) tanácsok il-
letékes szakigazgatási szer-
velei már kimunkálták.

A szakkun-
képzés 1976.
évi tervében országosan
53 200 általános és 5000 kö-
zépiskolát végzett fiatal fel-
vételével számolnak.

A megyei és a fővárosi
szakkun-
képző iskolák
létszámterveiben az ipar
számára többek között mint-
egy 4000 gépszerező, 3300 gé-
piforgácsoló (esztergályos,
marós, köszörűs), 2100 cső-
hálózat- és berendezés sze-
relő, 2000 szerkezetlakatos,
2400 villanyszerelő, 1100 he-
gesztő; az építőipar számá-
ra mintegy 2600 kőműves,
2000 szobafestő-mázoló, 700
ács- állványozó; a mezőgaz-
daság részére mintegy 1400
növénytermesztő-gépész, 600
állattenyésztő; a kereskede-
lem és vendéglátóipar szá-
mára körülbelül 3000 él-
miszeripari-, 800 ruházati
eladó, 900 szakács és 700 fel-
szolgáló-tanuló felvételét
irányozták elő.

Az elsőéves leánytanulók
tervezett létszáma megköze-
líti a 20 ezret, azaz har-
minchárom százalékot. (MTI)

Emelték a bölcsődei és óvodai dolgozók bérét Megkezdődtek a kifizetések

Csaknem három hónapja,
tavaly decemberben jelent
meg a kormány határozata
a bölcsődei és az óvodai dol-
gozók fizetésemeléséről. A
határozat — amely az új öt-
éves terv első bérpolitikai
intézkedése — nemcsak az
érintettek, hanem a közvé-
lemény számos más rétegé-
nek is a legteljesebb egyet-
értésével találkozott. A fel-
emelt béreket a bölcsődei
dolgozók egy részének már
a februári bérkifizetések
idején folyósították, többsé-
gük és az óvodai dolgozók
nagy része a magasabb bére-
ket az illetményhivatalok
számfejtésében a napokban
esedékes március eleji fi-
zetéskor kapja meg, január 1-
ig visszamenőleg.

Az intézkedés a tanácsi
kezelésben levő bölcsődé-
kben és csecsemőotthonokban
13 ezer gondozónőt és 10
ezer kisegítő dolgozót érint.
Fizetésemelésüket a kiadott
irányelveknek megfelelően
úgy hajtották végre, hogy a
bérrendezés a gondozónők
esetében jövedelmük átlag
300 forintos emelését, a ki-
segítő dolgozóknál pedig át-
lagosan 150 forintot fizetés-
emelés jelent. Az egyedi
besorolásokról azonban dif-
ferenciáltan állapították meg
a megemelt béreket, de —
amint a határozat előírta —
ügyletek arra is, hogy a
gondozók legalább 200, a ki-
segítők pedig legalább havi
100 forint bérémetelést kap-
janak.

A 19-es akna vizeletlenítése

Nagyszabású munka kez-
dődtött kedden Sársápon, a
Dorogi Szénbányák 19-es ak-
nájának vizeletlenítésére. Mint
ismeretes, még január köze-
pén víz alá került a szén-
medence legnagyobb és leg-
jobb minőségű szénét adó
bányája.

Miután magában a bányá-
ban nem sikerült megfékezni
a katasztrófális erejű

A munkástól a művezetőig Beyált kezdeményezés a textilművekben

A szegedi textilművek-
ben tavaly már széleskörű-
en, s kiemelkedő ered-
ménnyel alkalmazták az új-
rendszerű bértömeggázdál-
kodást, s ezzel együtt az
ügynevezett „családi-rend-
szert”. A módszer lényege,
hogy ha a termelő üzem-
ben csökken a létszám,
de a helyükön maradt mun-
kások elvégzik a távolle-
vők feladatait is, akkor meg-
kapják a felszabaduló bértö-
megnek általában a felét,
a gépes dolgozók pedig az
egész visszamaradt munka-
bért. A megnövekedett fel-
adatokat azután a család-
rendszerű munkaszervezés
alaján osztják el: egymást
segítik, s ha kell, akkor az
egész munkabeosztást át-
szervezik; hiszen a munkás-
tól a művezetőig közvetle-
nül érdekelték anyagilag is
a nagyobb feladat ellátásá-
ban.

Kezdetben csak a szövö-
dében alakultak ilyen család-
ok: egy-egy tízes csoport
100 gép kezelését vállalta.
Jelenleg már 12 ilyen család
működik, Tavaly előre-
haladt a fonócsaládok kiala-
kítása is. Így tudták megol-
dani, hogy a tavaly felsze-
relt — az iparágban is rit-
kaságszámba menő — tíz-
ennyolc nagy termelőkeny-

szerű csehszlovák fonócentri-
fuga kezelését létszámnöve-
lés nélkül ellátják. Mind a
szövő, mind a fonócsaládo-
kat a fokozottab segítőkéz-
sége alapozott munkaszere-
vezet nemcsak a többlet-
munkák elvégzésére teszi
alkalmassá, hanem többlet-
pihenőre is jut idejük: a szö-
vők műszakonként két-
szer, a fonók pedig egyszer
10—20 perces munkaköri
szünetet tartanak.

A rendszer bevezetése óta
a szövődében több mint a
felére, a fonodában pedig
egynegyedére csökkent a
munkaerőhiány miatti gép-
állások ideje. Tavaly az elő-
ző éveknél kisebb munkás-
létszámmal is túlteljesítet-
ték az előirányzatot: csak-
nem egymillió kétszázézer
méter fonalat, s 700 ezer
négyzetméter szövetet gyár-
tottak terven felül.

Az idén az alkalmazotti
létszámmal kapcsolatos kor-
látozások sem fenyegetik a
megnőtt feladatok megoldá-
sát, annak ellenére, hogy a
haszonlós jellegű gyárak kö-
zül már eddig is a legkeve-
sebb alkalmazottal, illetve
adminisztrátorral dolgoztak.
Ez összefügg az azzal a koráb-
bi intézkedéssel, hogy a ter-
melési feladatokat kiszolgáló
munkakörbe lehetőleg nem
vettek fel üzemen kívül áll-
ókat, közvetlen termelő
munkára viszont bárkit al-
kalmazták. A bértömeggáz-
dálkodás eredményeként ha-
vi 3700 forintot is elérő
munkáskereső hatására az
is megtörtént, hogy admini-
isztratív munkakörből men-
tek gépkezelőnek. A rend-
szer bevezetése óta az alkalm-
mazotti létszám körülbelül
tízszel csökkent. Hogy felada-
tunkat mégis jól elláthassák,
ide is kiterjesztették a bértö-
meggázdálkodás módszerét,
ez esetben a visszama-
radó bértömeg fele kerül
felosztásra. Emellett termé-
szetesen igyekeznek az ad-
minisztráció egyszerűsítésé-
vel, az ügyvitel-gépesítésre
szolgáló lyukkártya-rend-
szer kiszélesítésével, vala-
mint kis számítógépekkel
csökkenteni az ilyen jellegű
feladatokat.

D. B.

Asszonyok a vezetésben

Szeged belvárosi élelmi-
szerüzleteinek zöme kicsi,
korszerűtlen. A raktárakban
nem jut elég hely az árunak,
az üzletben a vásárlóknak.
Talán a legszűfoltabb üzle-
tek egyike a szegedi ÉLKER
31-es áruháza a Kárász ut-
cában. Terjeszkedni nem tud,
árut sem lehet beszállítani
konténerekben, mert azok
keréken gurulnak és nem
tudnak lépécsőzni. Ilyen kör-
ülmények között havi 2
millió forint forgalmat le-
bonyolítani, sőt mint tavaly
decemberben 2 millió 400
ezret — több, mint az adott-
ságokon felüli teljesítmény.
S ennek az összegnek 15—22
százaléka zöltség, gyümölcs.
Ez önmagában is példázza
azt a gondosságot és szorgal-
mat, amelyet a kegyes, de
nagy teret elfoglaló áru meg-
kíván magának a velük foglalkozóktól.

Gond és öröm

Az üzlet élén asszonyok
állnak, mint ahogy a pénz-
tárban is nők dolgoznak és
a pultok mögött is nők szol-
gálnak ki. Sztatárvicsné An-
tálné üzletvezetőnek nem
volt még más munkahelye
csak ez. Itt volt tanuló, el-
adó, majd biztató rá a milliós
Kárász utcái üzlet vezetését,
azaz vált kereskedővé a szó
igazi értelmében. Amikor ő
még tanult, akkor a vállá-
lattal kötött szerződést és
mindvégig nagyon igyeke-
nie kellett, hogy ne csak ő
ragaszkodjon a szakmájához,
hanem számítsanak rá is.

— Lehetséges — emléke-
zett most vissza — hogy mi
még fogékonyabbak voltunk
a szakma iránt, mint a mai
fiatalok; jobban rá voltunk
szorulva a kenyérkeresetre;
szomjasabbak voltunk a tu-
dásra és tisztellettudók a
szakmai „öregei” iránt, akik-
től leginkább úgy kellett el-
lesni a kereskedelem „rejt-
elmét”. Ma viszont kitarúl-
kozunk a fiataloknak, kész-
séggel megadunk nekik
mindent, hogy boldoguljanak.
Én szeretem őket, külön-
ösen azokat, akik nálunk
tanulnak: gond is, öröm is
velük foglalkozni.

Előzőleg tudtam Sztatárvics-
néről — a vállalat igaz-
gatóhelyettese elárulta —,
hogy az ő példája különösen

vonzó a fiatalok előtt, sőt a
szakmában az idősebbek kö-
rében is. Annak idején mint
első éves tanuló bedobták a
„mélyvízbe”, be merték ül-
tetni a pénztárba. Közismert,
hogy a pénztároson áll vagy
bukhat egy üzlet, amely el-
veszítheti hitelét a vásárlók
szemében, függetlenül a be-
születéséig, a jószándék-
tól. Elég csak tévedni az üz-
let vagy a vásárlók rovására,
mert egyik sem jó, mind-
egyik bajt eredményez. Fel-
boríthatja az üzlet menetét,
gyanút, bizalmatlanságot
kellet. Országos pénztáros ve-
rsenyen azért is nyert vidéki
első helyezést például ebből
az üzletből Hajcsa Jánosné,
mert előtte hasonló verse-
nyeken Sztatárvicsné is
többször elhozott értékes
helyezéseket. Nem véletlen,
hogy tőle tanultak a pénz-
tárosok.

Ennek is tulajdonítható —
túl a kollektív felelősségen
— hogy ebben az üzletben
ismeretlen fogalom a leltár-
hiány, s a pénztárosoknak a
hónap végén leginkább meg-
marad az ügynevezett man-
közpénz, nem fizetik el, de
többletük sem szokott ma-
radni. A tanulókkal együtt
huzonhátan dolgoznak itt jó
kollektív szellemben. Sajnos,
az erősebb nemet — külön-
ösen a cinekedésben — mind-
össze két férfikollégájuk
képviseli.

Pénteken...

Sok helyen ezt máig sem
tudták megoldani mindenki
megelégedésére, itt azonban
igen, meghozták úgy, hogy a
vásárlók sem szenvednek
hátrányt, nem részesülnek
kevesebb figyelemben, udva-
riasságban. S ennél a meg-
állapításnál érdemes egy
mondatnyi időre megállni: a
31-es áruháza törzs-vásárlói-
nak zöme a hétfői nagy be-
vásárlást szombatról pé-
ntekre tette át. Ha ez a je-
lenség általánossá válik —
mert nem feltétlenül szük-
séges csak szombaton vásá-
rolni —, talán elérkezett
oda, hogy városzerte lehet
szabad szombatja a keres-
kedőknek is, ahogy ez más
országokban már meghono-
sodott.

Politizálnak

— A mi szakmánk — álla-
pította meg Pálfi Károlyné
üzletvezetőhelyettes — las-
san teljesen elnöiesedik, pe-
dig a kereskedelemnek eb-
ben a szakágában elégszer
adódik még férfiaknak való
munka. Legfőbb gondunk
különben is erre a pályára
csalogatni a fiatalokat, de
csak lányok jönnek és mind
kevesebben.

Közbevetőleg megjegyez-
tem, hogy a vállalat dolgo-
zóiból mintegy négyszázan
olyan korúak, hogy még
KISZ-tagok lehetnének, ezzel
szemben KISZ-szervezetük
létszáma alig több a félszáz-
nál. E problémáról beszél-
getni Pálfiné nem illetékte-

Lódi Ferenc

Újabb gondoskodás a gyermekes szülőkről

Gyakran előfordul, hogy
a megbetegedett gyermeket
hazaküldik a bölcsődeből,
óvodából. Eddig a szülőknak,
aki — munkahelyét otthagy-
va — hazavitte a gyerme-
két, még aznap táppénzbe
kellett vésztetnie magát, ha ez
— idő hiányában nem sike-
rült, és aznap nem dolgo-
zott lé legalább négy órát —
munkanapját igazolatlan-
nak tekintették. Ezzel kap-

csolatban sok panasz hang-
zott el az utóbbi időben.
A felmerült panaszok
alaján a SZOT Társadál-
ombiztosítási Főigazgatósá-
ga és az Egészségügyi Mi-
nisztérium közös állásfoglalást
adott ki. Az állásfoglalás
előírja, hogy a gyer-
mek betegsége esetén a böl-
csőde, óvoda igazolást köte-
les adni és a szülőknak. En-
nek az igazolásnak alaján
utólag, visszamenőleg is tápp-
pénzbe vehetik. (MTI)

Jóvátehetetlen mulasztás

Ma lenne 19 éves Kon-
dacs Sándor Üllés, Pe-
tőfi dűlő 44. szám alatti
lakos. De a születésnapját,
március 3-át már nem ér-
te meg, halálos balesetet
szenvedett március 1-én a
harmadik műszakban, éj-
fél előtt néhány perccel. A
szegedi gumigyárban az
egyik kalandergéppel seg-
tőként dolgozott. Nem ré-
góta, hiszen ez év január
9-én lépett be a vállalat-
hoz. S mindjárt ezen a
napon a fokozottan bal-
esetveszélyes kalandergép-
hez osztották be. Igen, ah-
hoz a géphez, melyet a
Vegyipari Balesetelhárító
és Egészségvédő Óvórend-
szabály gumi- és műanyag-
ipari fejezetének hatodik
pontja fokozottan veszé-
lyes gépként minősít. De a
vállalat saját munkavédel-
mi szabályzata is ekként
jelöli meg. Rögzítették azt
is, hogy csak háromnapos
betanítás után osztható be
valaki ehhez a géphez. Ter-
mészetesen biztonságtech-
nikai vizsgát is kell tenni-
ők az itt dolgozóknak. De
Kondacs Sándor 41 na-
pig fokozottan veszélyes
munkakörben dolgozott a
kötelező három hónapi be-
tanítási idő helyett...

Március 1-én a harma-

dik műszakban a működő
gépben befűzési műveletet
végeztek. A hevederszél
terelőörgőit akarta Kondacs
Sándor beállítani. Eh-
hez nagy erőfeszítés kell, s
csak úgy végezhető el a
művelet, ha a hengerek
előtt levő, 25 centiméter
magasságú nyíláson a mun-
kás bebújik. A görgő be-
állításra közben a befűzőt
heveder és az erre ráfutó
henger kapta el Kondacs
Sándor fejét, s bevitte a
hengerek alá. A helyszí-
nen meghalt.

A bevonó hengerek előtt
levő védőrács, nem felelt
meg az óvórendszabályban
foglalt előírásoknak. Nem
lehet eleget szólni, eléggé
hangsúlyozni az óvórend-
szabályok betartásának fon-
tosságát. Hiszen tavaly is
20 üzemi baleset történt
Csongrád megyében. A
március 1-i pedig az idején
első olyan üzemi baleset,
mely halállal végződött. A
mulasztás, a felelőtlenség
egy 19 éves munkás életé-
be került. — Jóvátehetetlen-
ül. Nem véletlen hát,
hogy az SZMT munkavé-
delmi felügyelője bűnvádi
eljárást kezdeményez a
mulasztók ellen.

V. E.